

'Alcohol 2009 / 2010' | 'Αλκοόλ 2009 / 2010'

ekfrasi-yianna grammatopoulou, Athens 2010

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΗΧΩ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

ΗΧΩ & ΤΕΧΝΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΠΡΟΤΑΣΗ ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΘΕΟΦΙΛΗΣ
Αθήνα 18/6/10

Βασίλης Καρακατσάνης **‘Αστικές Συμπεριφορές 2007/2008’ & ‘Alcohol 2009/2010’**

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957.

Από το 1976-1985 σπούδασε Ζωγραφική, Σκηνογραφία & Τέχνη του Βιβλίου, στις Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών Αθήνας & Βαρκελώνης με υποτροφίες του ΙΚΥ & της Ισπανικής Κυβέρνησης.

Συντήρηση Αρχιτεκτονικών Μνημείων στο Centro Europeo της Βενετίας με υποτροφία του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ έχω κάνει ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Ινδονησία, Κύπρο & Γερμανία.

Με αφορμή την ερώτηση του δημοσιογράφου Χρ. Νεοφύτου σε συνέντευξή μου στην εφημερίδα ‘Ο Φιλελεύθερος’ 11/3/2009 Λευκωσία. Ερώτηση: «Αστικές Συμπεριφορές 2008/2009» Η ματαιοδοξία, το ψυχικό κομφούζιο, η μοιρολατρία, αποκυήματα της σημερινής καθημερινότητας, αποτυπώνονται στις φιγούρες σας. Χτίζετε, έτσι, μια έμμεση κοινωνικοπολιτική συζήτηση με τους θεατές. Τι είναι αυτό που σας παρακίνησε προς αυτήν την κατεύθυνση;

Η συζήτηση ή ακριβέστερα ο διάλογος με το κοινό είναι το ζητούμενο συνολικά στη ζωγραφική, ανεξαρτήτως θεματολογίας. Στη συγκεκριμένη δουλειά, **‘Αστικές Συμπεριφορές 2008/2009’** (εκφραση-γιάννα γραμματοπούλου-Μάιος ‘08, Morfi Gallery, Λεμεσός-Μάρτιος ‘09), η επιθυμία μου να αποκρυπτογραφήσω κάποιες από τις συμπεριφορές των ανθρώπων με οδήγησε, από μόνη της θα 'λεγα, στη σημειολογία της αστικής τάξης και ιδιαίτερα του κομματιού, που προσδιορίζεται από το life style. Η αστική τάξη του δυτικού κόσμου καθόρισε την προοπτική των ανθρώπων για μια ζωή πιο άνετη, κοσμικότερη και πιθανόν ευτυχέστερη, όσο κι αν τις περισσότερες φορές δικαίως πολεμήθηκε από τους μη έχοντες, όχι δυστυχώς, στη μεγαλύτερη πλειοψηφία τους, με πολιτική άποψη και ουσιαστική αντιπρόταση του κοινωνικού μοντέλου που θα 'θελαν να ζήσουν.

΄Αστικές Συμπεριφορές΄ 2008 ακρυλικό & λάδι σε καμβά 140X100 εκ.

Εδώ στόχευσα, λοιπόν στο στυλιζάρισμα της συμπεριφοράς και τους κώδικες που ορίζουν το "καλοβαλμένο" που έρχεται να κρύψει οντότητες, συναισθήματα και ζωές.

Χρησιμοποίησα, για άλλη μια φορά αποχρώσεις φωτεινές, γεμάτες ένταση σαν αυτήν που βιώνουμε σήμερα.

Όχι μόνο σε σχέση με τους ρυθμούς του 21ου αιώνα, αλλά και με τους κραδασμούς που λαμβάνει ο καθένας μέσα από τον ανελέητο ανταγωνισμό και την αδικία που διαπράττεται ακατάπαυστα.

Η καρέκλα, που στα περισσότερα έργα επαναλαμβάνεται, προσδιορίζει, πιο καθαρά από οτιδήποτε άλλο, κατά την γνώμη μου, το αστικό τοπίο και την ανάγκη των ανθρώπων για εξουσία: καρέκλες κάποτε αδειανές, κάποτε κρατημένες. Κάποιοι κοιμούνται αναπαυτικά πάνω στη φανταχτερή ταπετσαρία τους, ενώ κάποιοι παραμένουν βουβοί και καταβεβλημένοι από την απουσία της. Αδιέξοδα, υποκρισία, αγωνία. Και όλα αυτά για μια καρέκλα-εξουσία, που τελικά αποκτά αξία μόνο όταν παίρνει θέση πρώτα μέσα στον ψυχισμό μας και μετά γύρω μας. Η αυθεντία του εαυτού μας είναι και η απaráβατη δύναμή μας.

Δεν προτίθεμαι να προβώ σε κριτική της κοινωνίας μας, γιατί τελικά, αφενός, μέσα από τη δουλειά μου, δεν είναι το ζητούμενο και αφετέρου δεν νομίζω ότι οι προσωπικές μου απόψεις θα είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παραθέτω μια αλήθεια ιδωμένη μέσα από τις δικές μου εμπειρίες. Δεν έχω τη λύση, απλά παρουσιάζω έναν καθρέφτη, όπου όλοι μπορούμε να δούμε το ουσιαστικό μας πρόσωπο ή τις ενδόμυχες φαντασιώσεις μας. Εξ άλλου ζωγράφος είμαι και ζωγραφική κάνω. Τα άλλα είναι για τους κοινωνιολόγους.

Ότι είδα, ότι έζησα έχει επηρεάσει τη δουλειά, αλλά και την προσωπικότητά μου. Είμαι προϊόν αυτού του κόσμου. Συνεπώς, ότι έχει γίνει στο παρελθόν μετουσιώνεται σε συμμετοχικό υλικό των δικών μου απόψεων, συναισθημάτων και δημιουργιών.

Με έχουν ρωτήσει πάμπολλες φορές στο πώς αντιλαμβάνομαι γενικότερα το ρόλο της τέχνης ως εργαλείο καλλιέργειας και προβληματισμού. Μέχρι σήμερα δεν έχω βρει άλλη απάντηση παρά μόνο εάν το ζητούμενο είναι η συνολική αισθητική παιδεία. Στην προσπάθειά τους οι άνθρωποι να χτίσουν ένα καλύτερο αύριο, αναλώνονται στην πρακτικότητα και μόνο του οράματος. Τα άλλα θεωρούνται πολυτέλεια ή και ελιτισμός.

Κατά τη γνώμη μου, μια τέτοια προσέγγιση είναι λανθασμένη, όχι τόσο γιατί έχουμε την ανάγκη μιας αισθητικής φόρμας, η οποία στο κάτω-κάτω είναι τόσο διαφορετική από άνθρωπο σε άνθρωπο, αλλά για τις δυνατότητες που μας δίνει η σχέση με την τέχνη συνολικά, στην αναβάθμιση της σκέψης και της αποδοχής των διαφορετικών θέσεων με σεβασμό, ηρεμία, εμπειριστατωμένα επιχειρήματα και λεπταίσθητη συμπεριφορά. Η φιλοκαλία, εκτός από καλόγουστους ανθρώπους, δημιουργεί και πραγματικούς δημοκράτες.

Τέλος, σε μία εποχή όπου τα ιδανικά, η αξιοκρατία είναι έννοιες, κατά κανόνα, αντισυμβατικές με τις τρέχουσες προτεραιότητες, ειδικότερα σε κοινωνίες που ψάχνουν έστω και πλασματικά, να βρουν το βηματισμό τους, μετά την αλλαγή του βιοτικού τους επιπέδου, η τέχνη είναι ίσως από τους ελάχιστους χώρους, όπου μέσα από το "ωραίο", μπορεί να προβληθεί το σχήμα των ατελειών μας.

Εάν τις δούμε, μπορούμε και να τις διορθώσουμε.

Μέρος από το κείμενο του Jaume Mir, Προέδρου της Βασιλικής Ακαδημίας Καλών Τεχνών Μαγιόρκας, για τον κατάλογο των εκθέσεων του με τίτλο 'Αστικές Συμπεριφορές 2007/2008' (εκφραση-γιάννα γραμματοπούλου-Μάιος '08, Morfi Gallery, Λεμεσός-Μάρτιος '09).

[Οι συμπεριφορές προσδιορίζονται και σχηματοποιούνται από τις χρονικές, πολιτιστικές, πολιτικές και "αυθαίρετες" συγκυρίες του ευρισκόμενου εν εξελίξει πολιτισμού μας. Αποδεκτές ή όχι, ανάλογα το γεωγραφικό μήκος και πλάτος, με τα υφάσματα των ενδυμάτων τους, την προφορά των πρωταγωνιστών, τους κώδικες συνύπαρξης με τους άλλους, δεν παύουν να εκφράζουν και να καθορίζουν τάξεις, ρόλους, αξίες κι αποστολές, ηθικές ή ανηθικότητες, στην, όπως και να 'χει, ακόμη "Ρωμαϊκή" κοινωνία μας. Ο Βασίλης Καρακατσάνης προσεγγίζει αυτή την πραγματικότητα με τρόπο λιτό, σαφή και καυστικό. Η υποκρισία, ο σαρκισμός και το μπερδεμα των αξιών διαφαίνονται στα μάτια και τα σώματα των συναθροισμένων ανθρώπων, που αποτελούν το κύριο συστατικό της συγκεκριμένης δουλειάς. Χωρίς διανοουμενίστικη διάθεση, εκφράζει με ελάχιστα υλικά την αγωνία του...]

Σήμερα επανέρχομαι στην συνέχεια της δυστυχώς αναπάντητης ακόμα εικαστικής προσέγγισής μου με τους ανθρώπους, με την νέα μου δουλειά που έχει τίτλο '**Alcohol 2009/2010**' (εκφραση-γιάννα γραμματοπούλου-Οκτώβριος '10, Galerie Αργώ, Λευκωσία-Μάρτιος '11).

'Alcohol' 2009 ακρυλικό & λάδι σε καμβά 040X040 εκ.

Τα όποια συμπεράσματα που μου δημιουργήθηκαν κατά την προηγούμενη περίοδο της δουλειάς μου με τίτλο 'Αστικές Συμπεριφορές 2008/2009' με οδήγησαν στον κόσμο της νύχτας, όπου η αυτοσυγκράτηση, η αξιοπρέπεια, οι βαρύγδουπες δηλώσεις, διαλύονται ανάμεσα από τους καπνούς των τσιγάρων και της δυνατότητας του αλκοόλ να ξεδιπλώνει μόνο την αλήθεια που κρύβουμε οι περισσότεροι πολύ καλά. Το αστικό τοπίο είναι η περιοχή που γνωρίζω. Και την υποκρισία του επίσης.

Πίσω από όλα τα μεγάλα και τρανά, υπάρχει μόνο το σεξ και το χρήμα, όχι με την πανέμορφη ανεξαρτητως κλισέ κατά την γνώμη μου εκφορά του ερωτισμού από άνθρωπο σε άνθρωπο και την φυσιολογική μας ανάγκη για ευμάρεια, αλλά σαν δεκανίκια για την αναπλήρωση τεράστιων κενών και ψεμάτων. Και όλα αυτά στον κόσμο των ενηλίκων, που το μόνο που ξέρουν είναι να κριτικάρουν, να συμβουλεύουν φασιστικά, να υπερασπίζονται επιβάλλοντας με πάθος αξίες και πολιτισμό, αλλά μετά το τρίτο ή τέταρτο ποτήρι ποτού μέσα σε ένα μπαρ, να καταλήγουν με τον πρώτο τυχόντα να κάνουν σεξ σε μια γωνιά, σκεπτόμενοι ταυτόχρονα πόσα θα κνομήσουν αύριο. Ούτε αυτό δεν μπορούν να ευχαριστηθούν.

Προσπαθώ να καταγράψω αυτά που ζω και βλέπω, όχι γιατί υποτιμώ ή ηθικολογώ, αλλά για να βοηθήσω τον εαυτό μου, μιας και περιγράφοντας το γαϊδούρι μπορέσω να σώσω το σαμάρι. Μέρος αυτής της κοινωνίας είμαι και ομολογουμένως όχι και το καλύτερο παράδειγμα.

Μέρος από το κείμενο του Rogelio Araujo, Διευθυντή του Μουσείου Μοντέρνας & Σύγχρονης Τέχνης "Can Prunera" de la Ciudad de Soller, Ισπανία, για τον κατάλογο των εκθέσεων του με τίτλο 'Alcohol 2009/2010' (εκφραση-γιάννα γραμματοπούλου-Οκτώβριος '10, Galerie Αργώ, Λευκωσία-Μάρτιος '11).

[...Ο Καρακατσάνης μου θυμίζει τα μικρά παιδιά τα οποία με ευφράδεια, γλαφυρότητα και σαρδόνιο χαμόγελο, εξηγούν στους γονείς την φάρσα που έγινε στο σχολείο σε βάρος του δασκάλου από τους συμμαθητές τους, αποφεύγοντας βέβαια να πουν ότι ήσαν οι πρωταγωνιστές του επεισοδίου.

Η βιωματική σχέση με τα θέματα που καταπιάνεται, είναι εμφανής. Μια φετιχιστική σχέση με την ζωή που διαδραματίζεται σε αστικό τοπίο. Στην τελευταία του δουλειά με τίτλο 'Alcohol' και με κορμό την παράθεση συγκεκριμένων ποτών, σαν αφορμή για την χαρτογράφηση και στοιχειοθέτηση του σχήματος των ποτηριών, πράγμα που για τους γνώστες και ζώντες ιδιαίτερα την νύχτα είναι η ουσία και η τελετουργία μιας σχέσης ιδιαίτερης και πολλές φορές επώδυνης, δανείζεται στοιχεία από τη γλώσσα της διαφήμισης, της τηλεόρασης και της γιγαντοαφίσας, όπου χωρίς προκαταλήψεις και ηθικοπλαστικές αποχρώσεις σχολιάζει τον ερωτισμό σε μια πρώτη ανάγνωση, πάντα σε αστικό τοπίο, ή καθαρά το σεξ, τις κοινωνικές σχέσεις, το πάθος, την ηθική και γιατί όχι την ακρότητα στην δική μου ανάγνωση. Η ατομικότητα των πρωταγωνιστών, σε αυτό το φανταστικό μπαρ, είναι επίπλαστη, υποκριτική, μέχρι να φτάσουν στο ζητούμενο, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ερωτική πράξη, σαν λύτρωση.

Καθαρότητα με επίθετες χρωματικές επιφάνειες, σαφήνεια και σιγουριά σε αυτό που κάνει, αναγνωρίσιμος γραφικός χαρακτήρας, δημιουργούν έναν σύγχρονο ρεαλισμό, με σημειώσεις ιδιαίτερης αισθητικής.

Ο Βασίλης Καρακατσάνης κατορθώνει να τοποθετεί τους θεατές στην σκηνή και τους ηθοποιούς στην πλατεία. Με υλικό του την σιλπνική ευμάρεια του δυτικού μας πολιτισμού, δημιουργεί καθρέπτες που τομογραφούν, με σκληρότητα την μοναξιά, τα πάθη και την ανεπάρκειά μας.

Στην τέχνη το να έχεις να πεις είναι δεδομένο, το να μπορείς να πεις είναι το δύσκολο.

Ο Καρακατσάνης μας μιλάει με τον καλύτερο τρόπο και αυτό γιατί ο ίδιος, σαρδόνια εναλλάσσεται ανάμεσα στην σκηνή και την πλατεία.]